PROVINCIE UTRECHT

Magazine Aangepast Sporten

Provinciaal Sportakkoord Utrecht

Inhoud

1. Een woord vooraf **3**

2. Waarom beleid aangepast sporten? **4**

2.1 Hoeveel mensen hebben een beperking? 5
2.2 Verschillende type beperkingen 6
2.3 De sport- en beweegdeelname blijft achter 7
2.4 De sport- en beweegbehoefte van mensen met een beperking 8

3. Ontwikkelen van integraal beleid **9**

3.1 Welke belemmeringen ervaren mensen met een beperking om te sporten of bewegen? 10
3.2 Het sport- en beweegaanbod in de provincie Utrecht 11
3.3 De waarde van sport en bewegen 12
3.4 Investeren in sport en bewegen loont! 13

4. Ontwikkelen van integraal beleid **14**

4.1 De inzet van buurtsportcoaches in de provincie Utrecht 15
4.2 Financieringsmogelijkheden 16

5. Beleidsevaluatie **18**

6. Best Practices **19**

7. Partijen en hun aanbod **20**

8. Colofon **22**

1

Een woord vooraf

Voor je ligt het magazine ‘Aangepast sporten’, dat ontwikkeld is vanuit het Provinciaal Sportakkoord Utrecht. Nog niet iedereen kan terecht en voelt zich thuis in de sport.
Het realiseren van een ‘inclusieve sport’, zoals het Sportakkoord voorstaat, vraagt om inspanningen. Ook het VN-verdrag Handicap roept hiertoe op. Dit verdrag bepaalt onder andere dat mensen met een beperking net als ieder ander moeten kunnen deelnemen aan sport en bewegen. Overheden zijn hiervoor aan zet.

Lees in dit magazine meer over de obstakels die mensen met een beperking ervaren en hoe je deze drempels kunt wegnemen. Met ‘Best Practices’, mooie voorbeelden uit de praktijk, willen we jou – de beleidsadviseur of buurtsportcoach in de provincie Utrecht - inspireren. Wij bieden je cijfers en informatie om je beleid op Aangepast sporten te onderbouwen, uit te voeren en te evalueren. De verwijzingen vind je in de tekst, en ook alle links zijn via de linker kolom te bereiken.

Voor verdere inzichten in het vormgeven van je beleid rondom aangepast sporten, nodigen we je uit om in gesprek te gaan met je regiocoördinator aangepast sporten.
Tot slot: dit is een document in beweging. Er zullen in de loop der tijd meer Best Practices worden toegevoegd. Heb je zelf goede voorbeelden binnen jouw gemeente die je wilt delen? Neem contact op met ons! Contactinfo is te vinden in de colofon.

Veel leesplezier gewenst, namens de werkgroep Aangepast sporten van het Provinciaal Sportakkoord Utrecht.

2

Hoofdstuk 2

Waarom beleid aangepast sporten?

De titel van dit hoofdstuk verwijst naar de eerste fase van de beleidscyclus, op grond waarvan dit magazine is opgebouwd. Een aanzienlijk deel van de inwoners in de provincie Utrecht heeft een beperking. Het gaat daarbij om uiteenlopende beperkingen, zowel lichamelijk als verstandelijk. Hun sport- en beweegdeelname blijft achter vergeleken met mensen die geen beperking hebben.

In dit hoofdstuk kun je meer informatie vinden waarom aangepast sporten een plaats op de beleidsagenda verdient. Je vindt hier de cijfers die je nodig hebt, de verschillende typen beperkingen die er zijn en meer informatie waaruit blijkt dat de deelname van deze mensen achterblijft, in tegenstelling tot de behoefte die wel degelijk aanwezig is.

2

2.1 Hoeveel mensen hebben een beperking?

In Nederland heeft 1 op de 10 mensen een matige of ernstige lichamelijke of verstandelijke beperking, waardoor meedoen in de maatschappij niet vanzelfsprekend is.

Omgerekend naar de provincie Utrecht gaat het om 115.624 inwoners van 15 jaar en ouder. Van deze inwoners heeft 94% een lichamelijke beperking en 6% een verstandelijke beperking. Dit blijven echter schattingen, het exacte aantal mensen met een beperking is niet bekend. Desondanks is dit de indicator waarop landelijk het beleid op wordt gebaseerd.

Voor meer informatie en links

- Meer landelijke cijfers en beschrijving van subgroepen op **www.allesoversport.nl**
- Het percentage personen van 18 jaar en ouder met een beperking in bewegen in jouw gemeente en wijken op **www.sportenbewegenincijfers.nl**

2

2.2 Verschillende type beperkingen

In deze figuur wordt een veel gebruikte indeling van beperkingen gepresenteerd (Bron: (On)beperkt sportief, 2013).

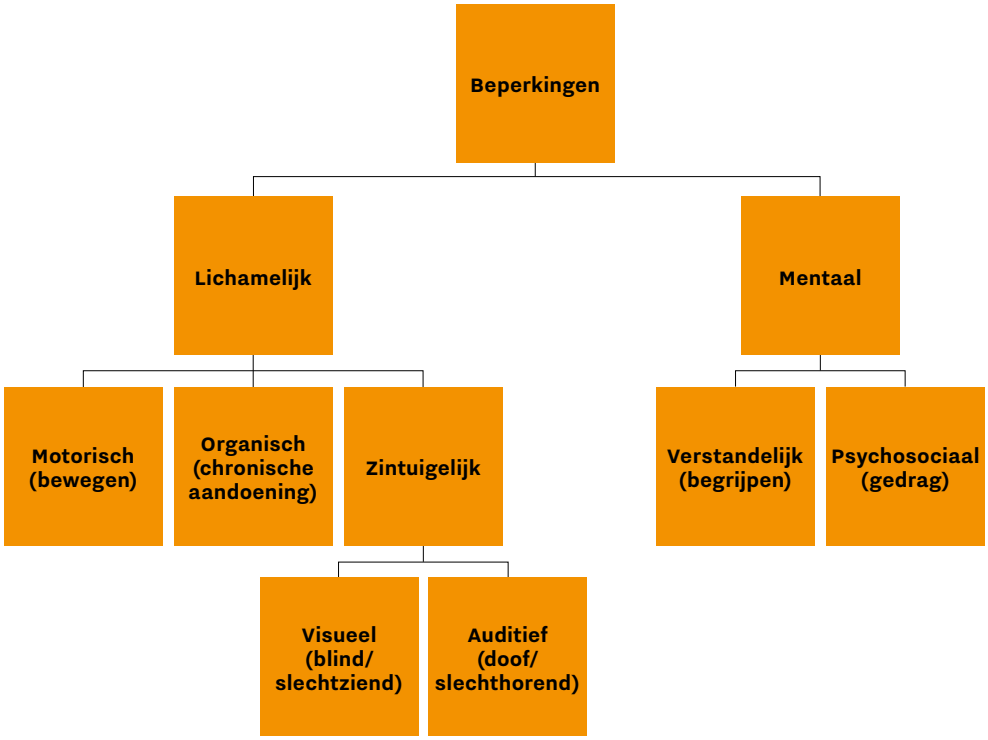

Mensen met een lichamelijke beperking hebben één of meer functiestoornissen, bijvoorbeeld een stoornis in het bewegen (zoals een spierstoornis, een amputatie of verlamming van ledematen) of een stoornis in het zien, horen of spreken.
Mensen met een verstandelijke beperking hebben een achterstand in zowel intelligentie (IQ < 70) als ook in hun aanpassingsgedrag. Zo kunnen zij moeite hebben met de omgang met andere mensen of moeilijkheden ondervinden bij praktische vaardigheden zoals zelfstandig kunnen wonen.

Voor meer informatie en links

- Meer landelijke cijfers en beschrijving van subgroepen op **www.allesoversport.nl**
- Feiten en cijfers over het aantal mensen met een beperking – Allesoversport.nl & Kenniscentrum Sport & Bewegen (2022) op **www.allesoversport.nl**

2.3 De sport- en beweegdeelname blijft achter

Vanaf mei 2022 onderzoeken Fonds Gehandicaptensport en NOC*NSF tweemaal per jaar het sport- en beweeggedrag. Hierin vergelijken zij de sport- en beweegdeelname van personen met een beperking met die van de totale Nederlandse bevolking. Wat opvalt is dat de frequentie van sporten en bewegen aanzienlijk achterblijft. Via de link (in oranje kader) kun je de meest recente deelnamecijfers vinden.

De Sport Deelname Index bevat landelijke cijfers. Helaas zijn er geen gegevens op provinciaal en lokaal niveau met betrekking tot sport- en beweegdeelname voor de doelgroep Aangepast sporten. Het ontbreken van deze cijfers kan te wijten zijn aan factoren zoals beperkte registratiepraktijken, ethische overwegingen rond privacy, beperkte middelen voor gegevensverzameling en -analyse, en de complexiteit van aangepaste sportactiviteiten en doelgroepen.

Sport Deelname Index (SDI)

2.4 De sport- en beweegbehoefte van mensen met een beperking

Om (meer) uren en budget te reserveren voor het verhogen van de sportparticipatie van mensen met een beperking, wordt vaak gezocht naar informatie over de behoefte van de doelgroep. Hierover is onderzoek beschikbaar, maar de resultaten moeten met een zekere nuancering worden gelezen. Wij zien namelijk dat in dergelijk onderzoek veelal reeds sportieve inwoners met een beperking oververtegenwoordigd zijn. Hierdoor geven de resultaten een vertekend beeld weer.

Daarnaast geven mensen met een beperking dikwijls aan geen behoefte te hebben om te sporten, omdat zij denken dat het voor hen niet mogelijk is. Het doorbreken van dit stigma is een belangrijke stap om de sportparticipatie in je gemeente te verhogen.
Het advies van de Werkgroep Aangepast Sporten van het Provinciaal Sportakkoord Utrecht is dan ook om je niet blind te staren op cijfers over sport- en beweegbehoeften. Ga in beginsel uit van een achterstand in de sportparticipatie van mensen met een beperking en de positieve waarde van sport en bewegen. Lees meer hierover in paragraaf 3.3: De waarde van sport en bewegen.

Buurtsportcoaches zijn vervolgens bij de uitvoering van het beleid in staat om de individuele sport- en beweegbehoefte te achterhalen en hiernaar te handelen. Hoe een buurtsportcoach in Amersfoort dit aanpakt, lees je in de Best Practice.

Voor meer informatie en links

- Meer landelijke cijfers en beschrijving van subgroepen op **www.allesoversport.nl**
- **Feiten en cijfers over het aantal mensen met een beperking – Allesoversport.**nl & Kenniscentrum Sport & Bewegen (2022) op **www.allesoversport.nl**

3

Hoofdstuk 3

Ontwikkelen van integraal beleid

Voor mensen met een beperking is sport en bewegen niet vanzelfsprekend. Er worden veel belemmeringen ervaren. Terwijl juist voor mensen met een fysieke beperking het effect van sporten en bewegen groter kan zijn.

Een aantal aanknopingspunten voor integraal beleid van jouw gemeente hebben wij voor je in kaart gebracht. Ook bieden wij hier handvatten om in gesprek te gaan met andere beleidsterreinen zoals Wmo. Want investeren in sport en bewegen loont! Een sporthulpmiddel verdient zich gemiddeld maar liefst 4,5 keer terug. Lees meer over deze berekening en waarom investeren loont in de laatste paragraaf van dit hoofdstuk.

Tevens lees je in dit hoofdstuk meer over de belemmeringen die ervaren worden door sporters die een aanpassing nodig hebben, het beschikbare aanbod in de provincie Utrecht en de waarde van sport en bewegen.

3

3.1 Welke belemmeringen ervaren mensen met een beperking om te sporten of bewegen?

Mensen met een beperking sporten en bewegen minder dan mensen zonder beperkingen. Wat belemmert hen?

De belemmeringen die mensen met een beperking ervaren als ze willen sporten of bewegen, verschillen per persoon of per aard van de beperking of aandoening. Het Mulier Instituut en Kenniscentrum Sport & Bewegen zetten in acht factsheets feiten en cijfers over sport en bewegen voor mensen met een beperking op een rij. Hierin kun je onder meer lezen:

- Dat mensen met een beperking dikwijls een gebrek aan kennis hebben over mogelijkheden en hoe op een verantwoorde manier te sporten.
- Bij mensen met een chronische aandoening of lichamelijke beperking vormt een gebrek aan energie de grootste belemmering.
- Dat het voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel een mentale drempel kan zijn om na het letsel weer te gaan sporten. Vooral als zij hun oude sport niet meer kunnen beoefenen.
- Bij woonvoorzieningen voor mensen met een verstandelijke beperking worden vaak belemmeringen ervaren om vervoer naar een sportactiviteit te organiseren. Aanbod op locatie kan een oplossing zijn.

Vervoer is vaak een belemmering naar de trainingen of wedstrijden

Het aangepaste taxivervoer werkt vaak met grote tijdsmarges waardoor extra veel tijd moet worden ingepland om naar de sportlocatie te reizen (Stichting Special Heroes Nederland & Kenniscentrum Sport en Bewegen, 2018). De gebruikersvoorwaarden schieten daarnaast vaak tekort en/of bieden geen mogelijkheid om een extra sportrolstoel en/of materiaal en begeleider mee te nemen. Ook zijn de beschikbare vervoersbudgetten (bijvoorbeeld vanuit de Wmo) beperkt. Het budget wordt vaak ingezet voor sociale activiteiten, zoals het bezoeken van familie, in plaats van sporten. Voorbeelden van vervoersinitiatieven lees je hier.

Sporthulpmiddelen zijn onvoldoende beschikbaar

De kosten voor en beschikbaarheid van sporthulpmiddelen worden als drempel ervaren, met name door mensen met een amputatie, hersenletsel en dwarslaesie. Meer informatie over sporthulpmiddelen, lees je in de handreiking sporthulpmiddelen. Deze handreiking geeft inzicht in de problematiek rondom de verkrijgbaarheid en beschikbaarheid van sporthulpmiddelen en biedt handvatten voor gemeenten om de beschikbaarheid en bereikbaarheid van sporthulpmiddelen te verbeteren. De handreiking vind je hier.

Voor meer informatie en links

- De 8 factsheets op **www.allesoversport.nl**
- Over sportdeelname en belemmeringen op **www.allesoversport.nl**
- Voorbeelden van vervoersinitiatieven op **www.kenniscentrumsportenbewegen.nl**
- Handreiking sporthulpmiddelen op **www.kenniscentrumsportenbewegen.nl**

3

3.2 Het sport- en beweegaanbod in de provincie Utrecht

In onderstaande staafdiagrammen staat het aantal sportactiviteiten dat aangeboden wordt in de provincie Utrecht. Het aanbod loopt uiteen, van populaire sporten zoals zwemmen, fitness en voetbal, tot bijvoorbeeld vechtsporten, running blind en boccia. Deze cijfers zijn gebaseerd op het aanbod dat op de website van Uniek Sporten wordt weergegeven.

In hoofdstuk 4 worden de samenwerkingsverbanden rondom aangepast sporten in de provincie Utrecht toegelicht.

Aantal activiteiten en activiteiten per 10.000 inwoners in 2022 opgesplitst naar regio binnen de provincie Utrecht

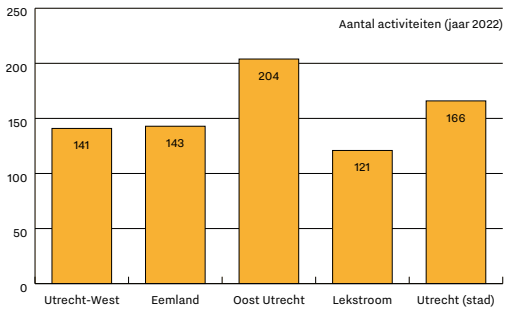

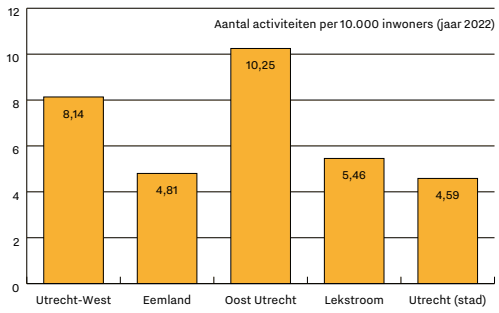

Cijfers zijn gebaseerd op het aanbod op Uniek Sporten.nl

Voor meer informatie en links

- Meer landelijke cijfers en beschrijving van subgroepen op **www.allesoversport.nl**
- Sporten met een handicap op **www.unieksporten.nl**

3

3.3 De waarde van sport en bewegen

Sporten of bewegen draagt bij aan de positieve gezondheid. Het Human Capital Model van Kenniscentrum Sport & Bewegen (gebaseerd op een onderzoek van Richard Bailey en onderzoekers uit 2013) benoemt zo'n tachtig effecten van sport en bewegen. Deze effecten worden ingedeeld op basis van zes kernwaarden: fysiek, emotioneel, sociaal, persoonlijk, intellectueel en financieel.

In het interactieve model dat ontwikkeld is door Kenniscentrum Sport & Bewegen kun je meer lezen over de specifieke effecten voor mensen met een beperking. Dit kun je doen door eerst een van de zes kernwaarden aan te klikken, en vervolgens te filteren op 'mensen met een beperking'.

3.4 Investeren in sport en bewegen loont!

Wanneer iemand structureel sport of beweegt, kan dit veel maatschappelijke waarde opleveren per persoon over de rest van zijn of haar leven. Deze sociaaleconomische waarde kan oplopen tot €100.000 (Kenniscentrum Sport & Bewegen, 2020). In 2022 heeft Kenniscentrum Sport & Beweging een ander onderzoek gepubliceerd waaruit blijkt dat de SROI, de Social Return of Investment, 2,7 is. Dat betekent dat de maatschappelijke opbrengsten in Nederland 2,7 keer hoger zijn dan alle investeringen bij elkaar om sport en bewegen te stimuleren (exclusief topsport en evenementen).

Hoe zit dat bij de mensen met een fysieke beperking?

De baten van sport en bewegen bij mensen met een fysieke beperking zijn ongeveer € 5.000 - € 15.000 hoger (Kenniscentrum Sport & Bewegen, 2020). Dat is gemiddeld zo'n 15% hoger dan bij de gemiddelde Nederlander. Onderzoek hiernaar wijst uit dat:

- Meer gezondheidswinst te boeken is met sporten en bewegen door mensen met een fysieke beperking (besparing op zorgkosten, hogere kwaliteit van leven)
- Sociale effecten zijn meer dan gemiddeld aanwezig en het effect op de arbeidsmarkt is kleiner: hogere productiviteit en lager ziekteverzuim.

Investeren in sporthulpmiddelen levert 4,5x zo veel op!

Kenniscentrum Sport & Bewegen (2020) heeft berekend dat investeren in sporthulpmiddelen loont als de kans groot genoeg is dat dit mensen met een fysieke beperking aanzet tot regelmatig sporten en bewegen.

De baten van iemand met een fysieke beperking die gedurende zijn sportende leven aan de beweegrichtlijnen voldoet, ligt dus hoger dan voor iemand zonder fysieke beperking. Het is aannemelijk dat de sociaaleconomische waarde minstens €75.000 is.

Uitgaande van deze cijfers: als iemand met een fysieke beperking door gebruik van een sporthulpmiddel van niet naar wél sporten gaat, levert het investeren in hulpmiddelen 4,5 keer zoveel op. Dit is gebaseerd op €16.000 aan kosten per sporthulpmiddel (gemiddeld per persoon, rekening houdend met een realistische afschrijvingstermijn).
Een sporthulpmiddel verdient zich dus 4,5 keer terug (€75.000 / €16.000).

Voor meer informatie en links

- Meer over de sociaal-economische waarde van sporten en bewegen door mensen met een fysieke beperking op **www.kenniscentrumsportenbewegen.nl**
- Kenniscentrum Sport & Bewegen (2022) SROI van sport en bewegen op **www.allesoversport.nl**

4

Hoofdstuk 4

Ontwikkelen van integraal beleid

Voor de uitvoering van het beleid aangepast sporten is regionale samenwerking met omliggende gemeenten van belang. Immers, gezamenlijk ontstaat passend sportaanbod dat aansluit op de diversiteit aan wensen en mogelijkheden van mensen met een beperking. Een betere zichtbaarheid, vindbaarheid en een match van sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking is doorgaans het doel van een dergelijke samenwerking.

Samenwerking in regionaal verband geeft aanzienlijk meer mogelijkheden op het gebied van sportinfrastructuur (evenredige verdeling), sportstimuleringsprojecten (afstemmen, opzetten, uitrollen en borgen) kennisuitwisseling en het stimuleren van professionalisering binnen het aangepast sporten.
Buurtsportcoaches spelen hierin een belangrijke rol. In dit hoofdstuk lees je daar meer over, net als over de financieringsmogelijkheden voor de uitvoering van het beleid.

Overzicht van de samenwerkingsverbanden in de provincie Utrecht

Toelichting:

Bijna alle regionale samenwerkingsverbanden werken met een gezamenlijk werkplan en een regionale coördinator. Uitzondering hierop is de Regio Oost Utrecht, waarbij de samenwerking (nog) niet formeel is vastgelegd. De gemeente Eemnes is aangesloten bij het samenwerkingsverband in ´t Gooi. De gemeenten Renswoude, Rhenen en Veenendaal maken met een aantal gemeenten uit de provincie Gelderland, onderdeel uit van het samenwerkingsverband FoodValley.

4

4.1 De inzet van buurtsportcoaches in de provincie Utrecht

Buurtsportcoaches werken in alle gemeenten aan het mogelijk maken van een leven lang sporten en bewegen. Dit is in de meeste gemeenten ook het geval voor mensen met een beperking. Uit een korte inventarisatie blijkt dat de ureninzet van buurtsportcoaches op aangepast sporten varieert van 0 tot 26 uur in de Utrechtse gemeenten. Het aantal inwoners en de gekozen speerpunten spelen hierbij naar verwachting een belangrijke rol.

Gemeente Lopik

In bijvoorbeeld de gemeente Lopik (14.698 inwoners) is 3 uur voor Aangepast sporten beschikbaar. Door sport- en beweeglessen op woon- en dagbesteding locaties te verzorgen bereikt de buurtsportcoach een zo groot mogelijke doelgroep.

Gemeente Amersfoort

Daarentegen is in de gemeente Amersfoort (160.759 inwoners) 26 uur beschikbaar, waarover je meer kunt lezen in **Best Practice Amersfoort.**
Deze Best Practice gaat in op wat één van de buurtsportcoaches doet voor volwassenen met een beperking. Een andere buurtsportcoach zet zich in die gemeente specifiek in voor kinderen met een beperking.

Een vraag die gesteld kan worden is of de huidige ureninzet van de buurtsportcoaches voldoende is. De werkgroep Aangepast Sporten van het Provinciaal Sportakkoord Utrecht adviseert gemeenten om na te gaan of de tijd die hun buurtsportcoaches besteden aan het aangepast sporten in verhouding staat tot het gegeven dat ongeveer één op de tien inwoners een beperking heeft. Uiteraard zijn er meer factoren van invloed op deze keuze. Wij adviseren je hierover in gesprek te gaan met de regiocoördinator aangepast sporten.

4.2 Financieringsmogelijkheden

Naast gemeentelijke financiering vanuit bijvoorbeeld sport- en preventiebeleid en Wmo/PGB, zijn er verschillende andere financieringsmogelijkheden om ervoor te zorgen dat inwoners met een beperking kunnen sporten en bewegen. We hebben hiervan de belangrijkste op een rij gezet.

Bekijk per categorie welke financieringsmogelijkheden er zijn. Ga naar desbetreffende projecten door op de titels te klikken.

Financiering projecten

FNO
Voor mensen in kwetsbare situaties.

Foppe Fonds
Activiteit of sport- en spelmateriaal (doelgroep t/m 27 jaar).

Handicap NL
Onderscheid in kleine lokale en grote landelijke projecten.

Johan Cruyff Foundation
Gericht op kinderen.

Old Grand Dad
Doelgroep t/m 30 jaar. Voorkeur voor materiële voorzieningen. Voorwaarde: betrokkenheid van aangesloten golfclub.

Oranje Fonds
Initiatieven die bijdragen aan een sociaal verbonden samenleving.

Samenspeelfonds
Voor samenspeelplekken met een samen spelen-activiteitenplan

Stichting het Gehandicapte Kind
Gericht op kinderen met een beperking.

VSBfonds
Initiatieven die bijdrage aan een sociale, inclusieve en creatieve samenleving.

Crowdfunding via Uniek sporten
Voor starten van een crowdfundingcampagne.

Financiering voor verenigingen

Crowdfunding via Uniek sporten
Om geld op te halen voor bijvoorbeeld het organiseren van een toernooi.

Rabo ClubSupport ondersteuning
Van interactieve themabijeenkomsten tot masterclasses en een-op-eenbegeleiding.

Lokaal sport- en preventieakkoord
Voor activiteiten, opleiding en bijscholing van trainers etc. Via lokaal sportadviseur of verenigingsondersteuner.

4

Financiering voor inwoners/doelgroep

Dirk Kuyt Foundation
Een bijdrage die nodig is om te kunnen gaan of te blijven sporten, indien geen overheidsregeling mogelijk is.

Fonds Kind & Handicap
Voor bijvoorbeeld een aangepaste fiets, rolstoelbus, aanschaffen van hulp- of leermiddelen.

Foppe Fonds
Voor jongeren t/m 27 jaar. Bijdrage voor sport- en/of spelmateriaal, deelname activiteit.

Jeugdfonds Sport & Cultuur
Voor jeugd t/m 18 jaar. Afhankelijk of de gemeente is aangesloten.

Kinderhulp
Als kinderen en jongeren t/m 21 jaar niet terecht kunnen bij Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport & Cultuur of de gemeente.

Stichting Leergeld
Hulp voor kinderen uit gezinnen met geldzorgen, zodat zij mee kunnen doen aan sportactiviteiten.

Uniek Sporten
Voor aanschaf van hulpmiddelen, afhankelijk of de gemeente is aangesloten.

U-pas
Inwoners in de gemeenten: Utrecht, De Bilt, Houten, IJsselstein en Stichtse Vecht.

Volwassenenfonds Sport & Cultuur
Afhankelijk of de gemeente is aangesloten.

Financiering voor specifieke doelgroepen

Blindenfondsen
Informatie over een twintigtal fondsen speciaal voor mensen met een visuele beperking.

Nationaal Dovenfonds
Voor initiatieven of projecten die Doven als doelgroep hebben.

Hersenstichting
Voor initiatieven of projecten die bijdragen aan een betere participatie van mensen met een hersenaandoening
Financiering voor specifieke doelgroepen

JKF Kinderfonds
Voor jeugd t/m 25 jaar met een lichamelijke beperking.

Kansfonds
Doen alles wat nodig is om te zorgen voor een thuis, zodat mensen in kwetsbare situaties niet buitengesloten raken.

KSBS Fonds
Organisaties met projecten gericht op revalidatie en/of beter leren functioneren met de beperking.

5

Hoofdstuk 5

Beleidsevaluatie

Beantwoordt de uitvoering van het beleid nog steeds aan de vraag van mensen met een beperking?

De cijfers en informatie die in voorgaande hoofdstukken naar voren kwamen, kunnen niet alleen gebruikt worden om nieuw beleid te ontwikkelen maar ook om beleid te evalueren. Daarnaast heeft Kenniscentrum Sport & Bewegen een tool gemaakt om de voortgang van de regionale samenwerking te evalueren. Deze tool helpt om het gesprek op gang te brengen over de samenwerking om mensen met een beperking te kunnen laten sporten. De vragen geven inzicht in wat er goed gaat, wat beter kan binnen het samenwerkingsverband en wat er nodig is om tot een duurzame samenwerking te komen.

Wij adviseren je hierover ook in gesprek te gaan met de regiocoördinator Aangepast sporten.

Voor meer informatie en links

- Continueren regionale samenwerking: welke vragen stel je? – Tools en Instrumenten op **www.kenniscentrumsportenbewegen.nl**

6

Hoofdstuk 6

Best Practices

In dit hoofdstuk vind je diverse voorbeelden uit de praktijk. Hiermee willen wij je inspireren en laten zien hoe anderen om zijn gegaan met obstakels die jij misschien ook ondervindt. Wanneer je klikt op een van de links, zal er in een nieuw venster een Pdf-bestand worden geopend.

In de loop der tijd zullen hier meer Best Practices worden toegevoegd. Keer dus over een tijdje terug naar deze pagina voor nieuwe voorbeelden. Jouw casus kan hier ook komen te staan. Bekijk de colofon en neem contact met ons op.

Breng het sport- en beweegaanbod naar de zorginstelling toe

Het is niet voor iedereen vanzelfsprekend om naar een sportvereniging of sportaccommodatie toe te gaan. Voor mensen met een beperking, vooral diegenen die dagbesteding hebben, kan sporten en bewegen een uitdaging zijn... **Klik hier**

Efficiënt Wmo-beleid ondersteunt het verkrijgen van een sportprothese en verhoogt sportparticipatie

Het verkrijgen van sporthulpmiddelen, zoals handbikes, sportrolstoelen of protheses is vaak een hele opgave. Iemand met een lichamelijke beperking loopt tegen allerlei drempels aan om een sporthulpmiddel te verkrijgen. Welke mogelijkheden zijn er voor mijn situatie? **Klik hier**

De noodzaak van de buurtsportcoach als schakel tussen sporters met een beperking en het beweegaanbod

Buurtsportcoaches spelen een cruciale rol om de vraag van sporters met een beperking te matchen met het aanbod. Met de inzet van buurtsportcoaches kunnen de drempels tot duurzaam bewegen weggenomen worden voor inwoners met een beperking. **Klik hier**

7

Hoofdstuk 7

Partijen en hun aanbod

In dit hoofdstuk tref je een aantal landelijke en provinciale partijen aan, die je elk op hun eigen manier, kunnen helpen bij je beleid aangepast sporten.

Bibian Mentel Foundation

"Gelijke kansen voor iedereen met een lichamelijke uitdaging". Dat was de droom van founder Bibian Mentel, meervoudig paralympisch snowboarder, en is nu de missie van de Bibian Mentel Foundation.
Bibian kreeg 15x de diagnose kanker en wist ondanks alle tegenslagen steeds weer te kijken naar de mogelijkheden. Zij heeft zich enorm ingezet voor het snowboarden en heeft ervoor gezorgd dat het in 2014 een paralympische discipline werd. Bibian heeft 3x paralympisch goud gewonnen (2014, 2018). In 2021 is Bibian overleden aan de gevolgen van botkanker. Haar stichting blijft zich inzetten voor gelijke kansen voor mensen met een lichamelijke uitdaging.

Naast het inspireren met de levenslessen van Bibian en de nieuwe helden van de stichting worden er verschillende sportactiviteiten georganiseerd. Het doel hiervan is om mensen in beweging te brengen en hen te laten ervaren, dat zij veel meer kunnen dan zij denken. Daarnaast heeft de stichting een programma speciaal voor mensen met een beenprothese. Het re-abled programma biedt advies & begeleiding op diverse vraagstukken rondom (sport-)protheses.

Meer informatie: **www.bibianmentelfoundation.nl**
Contact: **info@bibianmentelfoundation.nl**

Fonds Gehandicaptensport & Uniek Sporten

Met het programma Uniek Sporten geeft Fonds Gehandicaptensport inhoud aan de ambitie om sporten en bewegen voor mensen met een beperking vanzelfsprekend te maken. Dit doet het Fonds in samenwerking met meer dan 300 gemeenten in Nederland. Met elkaar zorgen we dat mensen met een beperking hun sport of beweegactiviteit kunnen vinden, professioneel advies krijgen en dat belemmeringen opgelost worden.
Op het platform Uniek Sporten vindt men onder meer actueel sport- en beweegaanbod in de buurt, contactgegevens van de lokale buurtsportcoach/beweegcoach, de mogelijkheid om een sporthulpmiddel te lenen en/of aan te schaffen, een thuissportapp, informatie over toegankelijkheid, inspirerende verhalen en nog veel meer. Ook voor sportclubs is er informatie en financiering beschikbaar.

Het fonds levert op structurele basis kennis en informatie (data) uit aan o.a. buurtsportcoaches/beweegcoaches op lokaal en provinciaal niveau om gezamenlijk het beleid aan te scherpen. Door de rijksoverheid is Uniek Sporten inmiddels aangeduid als hét centrale loket voor de financiering en advies over sporthulpmiddelen. Samen met het Ministerie van VWS werkt het fonds aan de missie om de sport- en beweegparticipatie onder mensen met een beperking verder te verhogen.
Lees meer over Uniek Sporten in het document 'Wat is uniek sporten?'

Contact: **info@fondsgehandicaptensport.nl**

7

Sportbonden

Sportbonden (NOC *NSF & Uniek Sporten, 2023) bieden de volgende ondersteuning aan:

- Biedt een stappenplan/handleiding voor het starten met de aangepaste sportvorm en ondersteunt de gemeentelijke consulent in het opzetten of versterken van sportaanbod;
- Communiceert over goede voorbeelden van implementatie van aangepaste sportvorm;
- Biedt sport specifieke ontwikkelmogelijkheden aan voor trainer-coaches of instructeurs;
- Faciliteert bij competitie en wedstrijdaanbod, op topsport en breedtesport niveau;
- Beidt opleidings- en topsportprogramma's aan en draagt verantwoordelijkheid voor de uitzending van nationale teams/sporters naar (internationale) evenementen.

Meer informatie: **Sportbonden & Gemeenten**

Team Sportservice provincie Utrecht

Samen in beweging voor gezonder leven, dat is de missie van Team Sportservice. Onze drijfveer is om écht iedereen – en daarmee de maatschappij – maximaal te laten profiteren van de positieve effecten van sport en bewegen. Om dit mogelijk te maken dragen onze buurtsportcoaches aangepast sporten o.a. zorg voor:

- Een mix van (vraag en aanbodgestuurde) sportstimuleringsprojecten om mensen met een vorm van een beperking op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met of toe te leiden naar sport- en beweegaanbod.
- Passende ondersteuning aan sportaanbieders en maatschappelijke organisaties om het huidige aangepast sport- en beweegaanbod te versterken en te vergroten;
- Het onderhouden en verder uitbreiden van een sterk gezamenlijk netwerk zodat vraag en aanbod beter op elkaar wordt afgestemd.
- Daarnaast adviseert Team Sportservice provincie Utrecht op structurele basis diverse gemeenten op het gebied van aangepast sporten en/of de inzet van de buurtsportcoaches aangepast sporten (op zowel lokaal, regionaal als provinciaal niveau).

Meer informatie: **www.teamsportservice.nl**
Contact: **provincieutrecht@teamsportservice.nl**

8

Hoofdstuk 8

Colofon

Dit magazine is een uitgave van de werkgroep Aangepast Sporten van het Provinciaal Sportakkoord Utrecht, bestaande uit vertegenwoordigers van onderstaande partijen. Voor vragen en opmerkingen met betrekking tot dit magazine, neem contact op met **sport@provincie-utrecht.nl**.

BIBIAN MENTEL FOUNDATION

fonds gehandicapten sport

BUURT SPORT COACH AMERSFOORT

Alles in beweging

Team Sportservice provincie Utrecht

PROVINCIE UTRECHT

UNIEK SPORTEN

Het is toegestaan gebruik te maken van teksten en informatie uit de magazines Provinciaal Sportakkoord Utrecht mits contact wordt opgenomen met **sport@provincie-utrecht.nl** en verwezen wordt naar de bron (inclusief hyperlink). Afbeeldingen mogen niet gebruikt worden. Gebruikte foto's zijn eigendom van de Bibian Mentel Foundation en/of Team Sportservice Provincie Utrecht, tenzij anders vermeld.

© 2023 | Provincie Utrecht